

LIST IZLAZI TJEDNO. GODIŠNJA PRET-
PLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.—
OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA VII. BROJ 32.
SIBENIK, 9. kolovoza 1936.

RUKOPISI SE NE VRAĆAJU — ADRESA
UREDNIŠTVA I UPRAVE: SIBENIK pp. 17.

Čudno bratstvo

Rat je uvijek bio strašan. I onda kad nije bilo topova, brzometnih pušaka, zračnih bombardera i otrovnih plinova. Ljudski bijes je u svako doba znao iznaći sredstva, s kojima su se otvarale široke rane, prekidale tetive na mišicama i krhala rebra i zglobne kosti.

Nu ko, da predoči u potpunoj, krvavoj zbilji strahotu savremenog rata, u kojem više sudjeluju mrtvi strojevi i plinovi nego li živi ljudi?

Španjolska je u krvi. Šire se plameni jezici požara i odjekuje, s juga i sa sjevera, gruvanje topova. Ali tu se ne biju dvije neprijateljske, zaraćene države. Lije se bratska krv, ubijaju se, kao pobješnjeli, sinovi istog naroda.

U Španjolskoj, već nekoliko dana, bijesni građanski rat i zatrpava sve slijedove kudagod je zakoraknula kultura.

Nema takve zvijeri ni kuge, kao što je građanski rat! — Mnogo je strašniji i zvjerskiji nego bilo koji rat među susjednim državama, Grozote koje se ovih dana počinjaju u Španjolskoj podižu nam kosu na glavi i zaustavljaju dah u grudima.

Ko se to tamo bori? S jedne strane: socijalisti, komunisti i anarhisti, koji još danas imaju vlast nad kulturnim španjolskim narodom, a s druge: građani, koji više nisu mogli trpjeti da im komunisti i anarhisti ruše domove, potpaljuju crkve i ubijaju najbolje sinove. Čaša je prekipjela, kad je vladina policija uhvatila u kući bivšeg ministra i vodu monarhista, Sotela, strpala ga u neki automobil, dotukla na smrt i ostavila ga mrtva na madridskom groblju.

To je bila iskra koja je pala na pripravljene stogove suhog sijenja i pretvorila se u silan požar.

Čitavo svjetsko novinstvo pažljivo prati španjolske događaje. Na prvim stranicama, krupnim i razmaknutim slovima, donáša brzojavne i radiotelegrafske vijesti o krvi, pljačkanju, paležima, oskvrnjenjima i ubijanju krivih i nevinih.

I naše novine posvećuju tim događajima naročitu pažnju. Razumljivo. — Nu tu nas nešto drugo zanima. Zanimava nas da ima i kod nas novina koje simpatiziraju s vladinim četama, koje bi klikale od ne-

Naši pogledi

Zemlja revolucija

Spanija — zemlja revolucija! Koliko je puta bila zacrvljena krvlju vlastitih sinova! — Više od puna dva tjedna bijesni revolucija, rat desnice i ljevice, vlade i većeg dijela vojske.

Klasično katolička zemlja — poprište krvavih događaja! Bilo je ustanka i prevrata, ali tolikog prolijevanja krvi nije bilo. U Grčkoj je bila revolucija, ali u njoj je palo manje života, nego u našem sibijskom kraju prilikom onih žalosnih događaja. Ova revolucija u Spaniji, koja još traje, bilježi na desetke tisuća palih života. Revolucionarna masa u bijesnom nalletu ruši i pali stoljetne umjetnine, što ih je stvorio genij katoličke Spanije.

Zemlja katoličke kulture, plodno tlo svetačkih pojava, majka velikih umjetnika kupu se u krvi. Spanija Ivana od Križa, Terezije Avilske, Franje Ksaverskoga, Loyole, Calderona, Murilla, Kolumba, Karla V, Filipa II, velikog broja neznanih Cida — trza se u dugoj krvavoj revoluciji sa strahovitim moralnim i materijalnim gubicima, pobijedila jedna ili druga strana.

S jedne strane bezbožni front, a s druge nacionalna Spanija, koja neće da bude Rusija u drugom izdanju, kakvom bi je to htjeli učiniti današnji kormilari Spanije.

U ovom sukobu najviše stradava Crkva u Spaniji. Crkve i samostani gore, a od svih stanovnika stradaju najviše samostanci i samostanke.

Nije svemu kriv ni zlatniš iz Moskve. Moskva može učiniti nešto, ali ne sve.

Drugi su tu razlozi!

Tu je u krizi vjerska svijest španjolskog naroda. Barem velikog dijela; širokih gradskih slojeva i radničkih masa. Isključivo socijalno ili političko nezadovoljstvo drukčije bi reagiralo. Protuvjerski ispadi bi u tom slučaju bili samo pojedinačni i prolazni, ali to danas kod španjolske ljevice nije — danas je to tamo program i sistem.

Životna previranja ne znaju za nikakav zastoj. Uvijek vre, kao na je-

sen u konobama. Otvorenim očima treba gledati na život, i sve prilike i neprilike spremno dočekati. A upravo u ovoj točki katolici za drugima zaostaju. Uvijek nas drugi preteknu. Našu pospanost otriježne bure i oluje. Bog time pod moraš prisili sluge koji drijemaju.

Spanija je drijemala. Inteligencija je bila obradivana, a narod u masama zapašten. Puno pogrešaka se ima otčitati na adresu crkvenih krugova u Spaniji. O tomu se je u zadnje vrijeme dosta pisalo i govorilo. Crkva u Spaniji je bila gospodska. Na kulturno-prosvjetnom polju se je puno učinilo, ali kao da pravac nije bio uvijek pogoden.

Jesu li katolici Spanije krivi za sudbinu koja im se maćehinski pokazuje? Jesu! Objektivno jesu — i oni i njihov kler. — I u drugim zemljama je bilo prijelaza, naglih i brzih, iz konzervativizma u socijalni vijek. Katolici ga nigdje nisu dočekali onako kako bi to mogli i morali baštinici evanđelja i sljedbenici najvećeg Dobrotvora čovječanstva, a španjolski katolici pak najgore.

Mrtva tvar miruje, a živa se miče. Tako je i u životu čovjekovom. Prijelaza je bilo i biće ih; ali onaj koji misli imati vodeću ulogu, treba da ih spremno dočekuje. To vrijedi za svakoga, a za katolicizam napose.

Katolici, i Spanije i svih drugih zemalja, biće spremni na sve prilike i neprilike, ako budu:

ulazili u narod, spuštajući se do socijalnog, demokratskog kršćanstva — i drugo, ako budu:

razvijali apostolat najmodernijih razmjera, stvaranjem svjetovnjačke Katoličke Akcije koja ljude vodi u crkvu, a ne čeka da oni sami k njoj dođu.

Junior

Katoličke pobjede

VJERA I LJUBAV

Kamo prodire evandeoska istina, tamo se širi i kultura. Misionari, ti najpožrtvovniji i najidealniji udovi katoličke Crkve, s križem donášaju prosvjetu — ali i glavnu oznaku kršćanstva: Ljubav.

Ljubav misionara se ispoljava na stotine načina. Ona nam se prikazuje neobično moćna i junačka kad pročitamo najnoviju statistiku koja govori o brizi misionara i misionarki za bijedne gubavce.

Prema toj statistici: Misionari i misionarke se brinu u Aziji za 5960, u Africi za 5289 i u Americi za 337 gubavaca.

Kad nam je na brizi samo jedan bolesnik u kući i samo mjesec dana — ne znamo više što radimo — a oni ih, eto, imaju na tisuće, i to godine i godine!

JEDNA NADA

I Francuska sve više zadaje po gnjilim marksističkim jabukama. Mnogi se i za nju boje da će se početi gušiti od otrovnih komunističkih plinova.

No Francuska nam daje i mnogo nada za svoj katolički preporod. Jedna takva nada je i njezina katolička štampa.

— U Francuskoj se tiska: 54 katolička dnevnika, 200 katoličkih tjednika, 2000 katoličkih revija i 10.000 župskih listova.

KO JE NAČELNIK PARIZA?

Pariz je milijunski i glavni grad Francuske. Kao i drugi gradovi, ima i on svoga načelnika. Današnjega izabraše u lipnju.

Za pariškog načelnika bila su predložena dva kandidata: jedan socijalističko-masonski — Costelazz, a drugi pristaša nacionalnih grupa — Raymond Laurent. Pobijedio je drugi — g. R. Laurent!

Nas veseli taj izbor, jer je Raymond Laurent ne samo praktičan katolik nego i organizirani član mnogih katoličkih društava, a ujedno je i tajnik uredništva pariškog katoličkog tjednika „Le petit démocrate“.

pobjedama!

I još neko pomaže španjolske komuniste. — Židovska štampa u Palestini javlja da se je 150 židovskih izbjeglica iz Njemačke pridružilo dijelu španjolske vojske koja je na strani četa vjernih vladi.

Zanimljivo, pa zato i vrijedno zapamtiti! — Zar nam je još čudno, da je Hitler pročistio svoju zemlju?

Tu se opet otkrilo čudno trojno bratstvo: Naše — — novine, neki Židovi i komunisti.

Toliko na razmišljanje.

Ig.

Pariški listovi naglašuju da je novi načelnik poznat radi svoje „priznanosti prema slobodi i poretku, kao i radi poštivanja moralnih i vjerskih snaga, a nezakusno radi revnovanja oko ostvarenja socijalne pravde putem demokratske evolucije.“

DOK U KINI...

Kina je za nas daleka zemlja. U njoj se, mjesto jednog jedinog pravog Boga, štiju mnogi bogovi. Pa ipak i tamo je prodrlo, a iz godine u godinu sve više prodire kršćanstvo.

U Kini, makar se to nekome činilo čudno, organizirana je Katolička Akcija. I radi! — Drukčije ne bi se ni zvala akcija.

Voda kineske Katoličke Akcije je dr Pavao Yu Pin. On je, na zamolbu generala Han Fu Hu, u Santungu održao predavanje o značenju Katoličke Akcije pred 2000 oficira i činovnika.

Tako u poganskoj Kini... A u mnogim katoličkim zemljama pokušavaju, i nezakonitim sredstvima, spriječiti svaki rad katoličkih organizacija!

DIPLOMATI — ISUSOVAC

Nije star, da bi mu se moglo prigovoriti: E, lako je to, kad se više ne možeš sam ni pomaknuti s mjesta.

Princ Hinko Ljubomirski sin je poljskog poslanika u Savezним Američkim Državama. Navršio je tek tri desetinu godinu, a sve donedavno je bio namješten kao diplomatski činovnik u ministarstvu vanjskih posala.

Princ Ljubomirski se, međutim, odrekao svoje časne diplomatske službe, jer je zaželio postati isusovac! — I on se zaista danas nalazi u isusovačkom redu.

BROJEVI RASTU

Skoro posvuda katolici osjećaju nestašicu svećenstva. Mnoge župe, kao i mnoga druga svećenička mjesta su nepopunjena.

Ipak, u zadnje vrijeme, i u tome ide na bolje. Poslije Svjetskog Rata osobito je porastao broj katoličkih redovnika i redovnica.

Tu donajmo nekoliko brojeva iz godine 1935, a u zagradama iz godine 1919: isusovci 24.270 (17.121), franjevci 22.527 (19.000), kapucinci 12.635 (10.071), salezijanci 10.971 (4.179), benediktinci 9070 (6.457), dominikanci 6700 (4.476), trapisti 3417 (3.131), milosrdna braća 2300 (1.617)...

ZLATNA PERA

Zla knjiga može otuditi mnoge duše Kristu i Crkvi. Ona je kao zaražna klica, više puta neprimjetna i neoznačena, ali zato smrtonosna.

No knjiga ne rađa knjigu. Knjige su plod pisaca književnika. I mi ćemo imati takve knjige kakvi budu književnici. — Dobri stvaraju samo dobro, a zli zlo.

Podlistak

Slava žene - ljubav i žrtva

III.

Cestita žena trpi i pregara se, i ova plemenitina u njezinom srcu vazda se pomladuje, jer ljubi. Srce žene jest ljubav. Znanost ne daje prednost ženi pred čovjekom u genialnosti i umnosti. Ali nikakova znanost ne može joj oteći prednost u ljubavi i uzgoju čovjeka. U ovom srcu koje radi i uzgaja rod ljudski k najvišim ciljevima života, jest temelj i veličina domovine. Čovjek se oslanja na pamet i snagu, a žena na srce i ljubav. I Oskar Wilde preko Salome veli: — Tajna ljubavi je toliko duboka, koliko i tajna smrti.

Ova ljubav može biti i kobna po čovječanstvo, ako je neuredna, a spas kad je čista i kršćanski iskrena. Zar nam to jasno ne pokazuju žene poganke? Ljubav nečista poganskih žena bila je propast čovječstva, propast i sramota nje iste, jer sramotno izrabljivanje učinilo ju je ropkinjom. Općenito nečista ljubav kod žene, upropašćuje obitelj. I dok je poganstvo do najsrमतnijega ropstva, i duša i tijelo, izrabljivalo ženu, kršćanstvo je i ženu grešnicu od grijeha pralo, da od

Lijepo i utješno je da se u Varšavi, poljskoj prijestolnici, katolički književnici i novinari skupišu u svoje posebno društvo, kojemu je svrha: putem štampe širiti istinu i dobrotu.

Za pretsjednika društva izabran je profesor, poznati filozof Oskar Halecky.

Pera s kojima ti pisci budu pisali, makar čelična ili željezna, zlatna su.

POMALO SE UVIDA

Rijetko se kada nepristrano pro-

Nedjeljno evanđelje

s poukom

Deveta nedjelja po Duhovima

EVANĐELJE SV. LUKE 18, 9—14. U ono vrijeme reče Isus nekima, koji se uzdahu u sebe kao da su pravednici, i prezirahu druge, pričuvu: Dva čovjeka uđu u hram, da se mole; jedan farizej, a drugi carinik. Farizej stojiči, ovako se u sebi molio: Bože, zahvaljujem ti, što nijesam kao ostali ljudi: razbojnici, nepravednici, preljubočinci, kao što i ovaj carinik. Postim dva puta u sedmici; dajem desetinu od svega što imam. A carinik stojiči iz daleka ne htjede ni očiju k nebu podignuti, nego se udario u prsi svoje govoreći: Bože, milostiv budi meni grješniku. Govorim vam: Ovaj otide opravdan kući svojoj, a ne ovaj, jer svaki koji se uzvisuje bit će pčnizen, a koji se ponižuje, bit će uzvišen.

POUKA:

Isus nam pred oči stavlja dvije vrste pobožnosti, dobrote, kreposti. Pobožnost koja se mili Bogu, pobožnost pravu, i pobožnost koju sam Bog prezire, pobožnost prisilnu, krivu. Prve pobožnosti je pretstavnik ovaj carinik iz današnjega evanđelja, a druge farizej, pa je zato ta pobožnost i dobila ime: farizejska pobožnost.

Sto je farizejska pobožnost? Eno ona, kada netko u crkvu svaki dan, pa i više puta, ide; u crkvi moli; kronicu svagdje sobom nosi; sa zna-

Ko se sastaje u Ženevi?

Mir - koji nas vodi u rat

Javljuju nam dnevne novine da će biti ovih dana u Ženevi kongres omladine za mir.

Do jučer smo znali za konferencije za razoružanje — i tamo su dolazili lordovi i generali, a danas dolazi na kongres ovaj element koji ne pozna riječi mir — već samo rat, buna, revolucija i revolt. To su komunisti. Huckaju na rat, viču za rat: da se bori brat s bratom, radnik s radnikom, da bi na potocima krvi i na pepeju kršćanske prosvjete zavladao raj na zemlji.

Ne mrzimo nikoga, ali recimo istinu: kako može čovjek u isto vrijeme ubijati, klati, ratovati i prirediti

suđu djela katoličkih književnika. A još manje se piscima tih djela podjeljuju kakve nagrade. — No što nije bilo dosad, nadajmo se da će biti unaprijed.

Da se počine uvidati vrijednost i katoličkih književnih djela, dokaz je to da je Francuska akademija podijelila veliku nagradu čuvenom katoličkom romanopiscu Georges Bernanos-u — za njegov najnoviji roman „Journal d' un cure de campagne“ („Dnevnik seoskog župnika“).

kom križi i slike kojega sveca kiti svoja prsa; kuća je puna svetih slika; nikada se ne diže niti liježe bez molostinja se dijeli; na sv. sakramente se litve; moli se prije i poslije jela; mi ide i t. d. Ali ako jednoga takova samo malo uvrijediš, pa i nehote, tada nastupa sav njegov bijes: grdi, mrzi, osvećuje se; osvećuje se na smrt i život; ne žaca se nikakova sredstva, da uništi onoga, komu se želi osvetiti. I dok tako radi, on istodobno vrši i spomenu te vjerske vježbe. Eto, to je farizejska pobožnost! Njezina je glavna oznaka: oholost. Takav misli, da ona pobožna djela koja obavlja moraju služiti njemu na slavu, a ne Bogu; on ta djela čini ne da proslavi Boga, nego sebe; s njima se hoće i samome Bogu da nametne. „Hvalim ti Bože, što nijesam kao ostali ljudi“, tako govori i o sebi misli farizejski pobožnjaković.

Takovu pobožnost Bog mrzi; on je neće. On voli pobožnost onoga pokajanoga carinika. Pobožnost, koja čovjeka uči da je u sebi ništa, i sve što ima da ima od Boga. Pobožnost, koja uči čovjeka svladavati svoju oholost, umišljenost i nadutost. Pobožnost, koja vrši djela pobožnosti, jer to Bog hoće i Njemu se mili.

Eto to su dvije vrste pobožnosti. Ti se drži ove druge. Budi pobožan zato jer to Bog hoće. Drži uvijek na pameti riječi Isusove: „Kažem vam: Ovaj otide opravdan kući svojoj, a ne ovaj; jer svaki koji se povisi, ponizit će se; a koji se ponizi, povisit će se.“

kongrese za mir?

Kako se komunizam može boriti za mir, kad znamo, i čujemo, i vidimo da je komunizam duh koji uništava sve i koji se uvijek buni i ratuje proti nekome.

Čovjek današnjice želi promjene — i promjene moraju doći! — ali ih želi uživati bez krvi, bez mržnje, bez straha za svoj život.

Komunizam nije mogao prodrijeti u kršćansku Evropu dok je prijetio smrću i revolucijom, dok je prolivao krv milijuna; takav je u duši uzbuđivao otpor i mržnju. Takva barbarstva Evropa ne može podnijeti. Za-

Ovakovu razornu gubu markista i komunista nije dužna samo Crkva rušiti, već u tom moraju pomagati crkvi svi pošteni ljudi ujedno sa državom i njezinim čudorednim zakonima; jer ako čudorednost, moral građana ne budu branili državu, svi topovi i tankovi neće je obraniti.

Čudorednost majka brani obitelj i državu. Plemenita majka jest uzvišena moć čovječanstva. Kad ste zloćom otrovali majku, otrovali ste cijeli svijet.

Žena je po sebi osjetljiva, sentimentalna, ali da joj njezina sentimentalnost ne bude na propast, i sama mora da živi po nauku evandeoskom, i kad ona ista udesi svoje življenje po ovom nauku, njezina ljubav biti će i ozbiljnija, i istinitija. Da se izrabljuje njezina sentimentalnost, između ostalih zlih stvari tura joj se u ruke zlo štivo. Zato žena, kao ni čovjek, ne smije svašta čitati, i još se hvaliti koliko je romana i to rdavih pročitala. Iskvarjenjak Rouseau je rekao: Djevojko, jesi li pročitala makar prvu stranicu moga romana, nisi više čista.

Dante u svom „Paklu“ propast Franke Rimini, po njezinim riječima, iznosi da je bila povodom rdave knjige. „Galeotto fu il libro e chi lo scrisse“. Njezin muž Malatesta na djelu ju je uhvatio sa ljubavnikom, i obojicu u jedno probio mačem. (Dante, Inferno c. V. 97, 137).

Zato žena po načelima evanđelja

to je komunizam započeo novom taktikom: — od zborovanja do zborovanja sakupljao je mase, stavio je svoje ideje u službu novina. Na jednom mjestu je govorio o ženskom izbornom pravu, na drugom za veću penziju i t. d. —

Znaju komunisti da je mir ljudima u želji i na srcu, pa zato zovu svu Evropu da bi bila za mir, da mase ne izgube vjere do „pučkih fronta“. A poslije kongresa će se gospoda „mirotvorci“ razići i pripravljeni bune i ratove unutar granica svoje države.

Tako je španjolska omladina 1935 g. u Bruxellesu učestvovala kongresu za mir. — Neće krvi! — a danas pije brat bratu krv.

U „demokračičnoj“ Španjolskoj vlada mir — ali mir iz Moskve. Nema mira u sebi bezbožnik, pokvarenjak i čovjek koji priznaje silu vrhu svega.

Pravi mir može među braću i države doći iz kršćanstva — kršćanstva koje će govoriti iz škole, obitelji, svake sjednice parlamenta. Kada kršćanstvo bude nadgledalo isplaćivanje plaća i radničke ugovore; kada kršćanstvo bude imalo upliva u svemu — ono će jedino donijeti zadovoljstvo, a potom i mir.

Ko drukčije misli — ne pozna dušu čovjeka i ne pozna povijest!

Ro-Da

GOSPODIN TROCKI — ORUDE KOMITERNE

Zadnjih dana javljaju novine da se krvolok Trocki izmirio sa Staljinom.

Poljske vlasti otkrile su neke zanimljive stvari o Trockiju i o radu Komiterne. Trocki je u dogovoru sa Staljinom osnovao četvrtu internacionalu — a u isto vrijeme govorio proti komiterni, psovao i pljuvao na službeni komunizam. I dok je to radio: tajno prima novac i upute od iste Komiterne, kako da se vlada i predobiva mase.

Trocki je dobio veći broj pristaša, jer je napadao Rusiju i Komiternu; imao je uspjeha u Španjolskoj, Francuskoj i u Kolonijama.

Pitali smo se, zašto je francusko radništvo bilo protiv vlade pučke fronte koja uživa izvana sve simpatije Moskve? Radi toga, što je Komiterna pomoću Trockoga i njegove „četvrte internacionale“ već unapred organizirala to radništvo koje će strmoglaviti vladu pučke fronte, dok ne dođe diktatura proletarijata. Strajkovi, koji su bili prošli mjesec, jedino su imali tu svrhu.

Ko hoće pametno misliti — ne smije, jer neće moći razumjeti sve ovo.

VELIKI USPJEH

Radnici u tvornici Hutter i drug u Mariboru dobivaju penziju — i tako je riješeno jedno veliko pitanje u pogledu radništva, jer je to vidljivi napredak u pogledu radničkog osiguravanja i početak sigurnijeg života i međusobnog povjerenja. — To bi morali postići svi radnici. U tom pravcu će sigurno i ići njihova borba.

uzgojena imati će u sebi i plemenitost, i ozbiljnost, i vijernost, a kao takova neće biti sramotnom ropkinjom tuđih strasti.

Današnji moderni feminizam, koga u rdave ciljeve izrabljuju i marksisti, hoće da ruši obitelj. Luksus, rasokošno živjeti a ne raditi, to kao da je zadaća modernog feminizma. U modernom feminizmu kao da se pomladili stari grešnici: Epikur, Petronije, i Horac. A današnja moderna ne bi se začala da i životom obrši u bestijalitetu kao i Eunice u „Quo Vadis-u“.

Kolika je ogromna razlika od ovih, ili pravo rekuć od ovakih modernih, koliko su neprispodobivo divnije i milije one hrvatske plemenite kršćanske žene što su po Hrvatskoj sabirale milostinju, da u ovoj gladnoj godini prehrane mnoštvo siromašnih obitelji kod nas?! I siromašnoj djeci zaklonište nadu?

Da se i moderni feminizam, i marksistički, i opaki komunistički nalet slomi, uz Crkvu i državu treba da pruži uzgoj budućim majkama na evandeoskom nauku. I kad tako budu uzgajane, tada će biti ponos i dika domovine, sveti žrtvenik kršćanske obitelji, na kojem, čiste i krepodne, žrtvovati će se slatkim samoprijegorom za sreću svoje obitelji. Nek mi se ne zamjeri, i, bez ičije uvrede, nek mi

Po državi Stjepan Radić i socijalizam

MARIBORSKI BISKUP preuzv. g. dr. I. Tomažić 2. t. mj. proslavio 60. godišnjicu života uz brojno učeće naroda, katoličkih društava, svećenstva i drugih odličnika. Neka tom prilikom primi i naše čestitke!

STARCEVICEVA PROSLAVA. U Otočcu upravo veličajno proslavljena je 40-godišnjica smrti najvećeg hrvatskog političara dra Ante Starčevića uz ogromno mnoštvo iz bliže i dalje okolice.

ZBOG DOGODAJA U KERESTINCU podignuta je optužba protiv 29 osoba. Među braniteljima bit će i dr. Maček i dr. Trumbić. Nastupit će preko 200 svjedoka.

DAMJAN ARNAUTOVIĆ i njegovi drugovi otpremljeni su u kazneni zavod u Srijemsku Mitrovicu na izdržavanje kazne.

NOVU TVORNICU ZA RAFINIRANJE BAKRA gradi u Boru Francusko društvo borskih rudnika.

POSILIJE 20 GODINA VRATIO SE IZ RUSIJE Martin Kuzman iz Virovitice sa ženom i troje djece. Bio je zarobljen na ruskom ratištu g. 1916.

DOBRO STANJE KUKURUZA. Stanje je kukuruza po cijeloj državi vrlo dobro, pak se očekuje dobra žetva. Drži se, da ćemo ove godine moći da izvezemo do 40 tisuća vagona kukuruza.

DOBROTVORI NARODA. U Dubrovniku su za kratko vrijeme umrla dva velika dobrotvora naroda. Iza dra Balda Martechini, koji je „Hrv. Radišić“ olavio vesliku zadužbinu, i nedavno umrli dubrovački posjednik Luka Pehovac oporučno je ostavio sav svoj imetak u dobrotvorne svrhe.

BORBA PROTIV KOMARACA. U Americi troše godišnje do milijardu i po dinara za borbu protiv komaraca. U Osljevu su pak nedavno gradski oci zaključili da će u okolici Osijeka nastaniti brojne šišmiše. jer da je to najbolje i najjeftinije sredstvo protiv komaraca.

MALDA I POLETNA KRIZARICA VIKICA DUGACKI iz Zagreba utopila se nesretnim slučajem prilikom jednog svog izleta u Podsusedu. Masonske „Novosti“ su izdale ovu njenu nesreću te htjele da naprave mali škandal govoreći o samoubojstvu. Nato je predsjednica Velikog Križarskog Sestrinstva prof. Marica Stanković u „Hrv. Straži“ ustala na obranu uspomene ove dobre pokojnice, koja je prisustvovala nedavnim duh. vježbama i križaričkom tečaju u Zemunu te je upravo na dan smrti, prije samog izleta, slušala sv. Misu i pričestila se. Pokoj joj vječni!

HRVATSKI RADNICKI SAVEZ PROTIV MARKSISTA. Kad su prošlih dana neke novine javile o zajedničkom nastupu radničkih sindikalnih organizacija HRS-a i URSS-a u stvari pokreta građevinskih radnika, Hrvatski Radnički Savez u ime 5300 organiziranih građevinskih radnika grada Zagreba izjavio je, da niti članstvo sekcije građev. radnika HRS-a niti sam Savez nemaju veze niti sa spominjanom skupštinom niti sa marksističnom sindikalnom organizacijom URSS.

se dozvoli da se osvrnem na žene seljanke, bez obzira na njihov svakidašnji život, već samo na prošasti mrski rat.

Dok su muževi, oci, sinovi i braća ginuli na bojnim poljanama za tuđu moć i veličinu, pravdu ili nepravdu, one su orale, kople, sijale, žele, prele, tkale, uopće sve muške i ženske posle obavljale, a da im ni jedan posao zapeo nije, ni jedan pedelj zemlje neobrađen ostao nije. Trpile su, molile, radile i pregarale se nadjivnijom požrtvovnošću za svoju obitelj.

Tugom u srcu, a suzom u očima u crkvu su ulazile bez nakita, i bez vanjskog ikakvog veseloga znaka. Nit se je kolo vodilo, niti se pjesme izvodile; jedina utjeha bila je Crkva i molitva.

Radile su, trpile, molile, za obitelj se žrtvovala koliko su mogle i ne mogle. A zašto? —

Vjera i moral evandeoski im snage davao da se žrtvuju i najčistiju vjernost, obitelji i muževima, u cijeni najblistavijega morala uzdrže. Eto, tu je izvor njihove ljakosti, slave, žrtve i veličine.

Tu izvor i svim čestitim majkama, ženama, bez razlike sela i grada; otale im snaga, moć, nagrada, poštovanje, priznanje i slava za njihovu najplemenitiju — ŽRTVU I LJUBAV.

Lujo Plepel

Svakome, koji pozna ideologiju hrvatskog seljačkog pokreta, jasan je odnos i stav hrv. selj. pokreta prema socijalizmu. Temeljna osnova hrv. selj. pokreta — ili socijalnog nacionalizma — jest sasvim oprečna, nepomirljivo suprotna socijalističkoj nauki i njenoj praksi: komunizmu. To je jasno svakoj seljačkoj kapi, ma da o svemu tome možda mnogo ne razmišlja. O tome se jasno izjasnio i današnji vođa hrvatskog narodnog pokreta dr V. Maček („La Republique“ studeni 1935 i „Nedjelja“ 2/II 1936 — preštampano u knjizi „Voda govori“).

Ali ipak, obzirom na naše prilike, na nepoznavanje ideologije hrv. selj. pokreta sa strane dijela šibenske buduće inteligencije, kao i za orijentiranje širokih narodnih masa, iznijet ćemo misli i stav prema socijalizmu ideologa i vođe hrvatskog seljačkog pokreta, blagop. Stjepana Radića.

S. Radić veli da se „socijalistički nauk baš u svom temelju protivi i čovječjoj duši i zdravom razumu. Taj je nauk utemeljio neki švapski Židov po imenu Marks, koji je, kao kakvo novo sveto pismo, naučavao osobito ove tri stvari: prvo, da se narodi ne miču i ne bore radi kakvoga duševnoga dobra, nego da ih u svem vodi želja i potreba, da mu bude TRBUH PUN i tijelo obuče. Ovoj se nauci veli materijalizam ili bezduhovnost, a moglo bi se tomu reći i bezdušnost. Druga je glavna tačka socijalističkog nauka, da sirotinji ne može biti bolje, a kamo li dobro, dok se ne ukine današnje VLA-SNIŠTVO i dok država ne postane jedini vlasnik svemu pokretnomu i nepokretnomu imetku, a sav narod dok ne bude ono isto što su sada samo činovnici. Treća je glavna točka socijalizma, koja slijedi iz one prve, da je svaka vjera najveća zapreka ljudskom napretku, a osobito da je takva ZAPREKA NAŠA VJERA kršćanska i katolička.

Socijalisti doduše obično u svom programu ne kažu baš otvoreno, da su prot vjeri, nego vele samo to, da je vjera privatna stvar svakoga pojedinca, pa da se zato u školi ne bi smio učiti vjeronauk, nego neka si djecu učiti moliti, i t. d. — onaj, tko to hoće, kod svoje kuće. Ovo isto nauča uz socijaliste još jedna stranka u Hrvatskoj, koja se baš zato i zove napredna, jer narod može tobože pravo napredovati samo bez vjere.

Proti ovome nauku dokazuje povijest svih naroda (najnovija povijest Hrvata i prošlih režima! op. pr.) i cijeloga svijeta, da su se i pojedini ljudi i čitavi narodi najpožrtvovnije borili baš za ono, što su držali za pravedno, a što im je često bilo na materijalnu štetu. Iskustvo svakoga dana dokazuje, da nema nikakvog napretka bez nakupljene muke, kojoj se veli prištednja ili kapital. Napokon smo svi svjedoci tome da je vjera opća narodna svetinja, koja ima svoje uzvišene hramove i koju javno ispoivjedaju tisuće, pa i milijuni naroda. Pa gle, velika većina naše gospode (i daci koji se stide seljačkog opanka! op. pr.) ovaj socijalistički ili naprednjački nauk odobrava, premda socijalisti ne taje ni toga, da se bez revolucije ili bune ne će, pa i ne može nikada njihov program izvesti.

Tako su u ovim najvažnijim stvarima naši političari većinom posvema neupućeni te samo pristaju uz ono što k nama dođe iz tudega svijeta... Ali po tuđem svijetu nema ovakove seljačke politike, pa za to ni naša

gospoda obično ništa ne drže do seljačkog mišljenja, a to je nama na veliku štetu, a moglo bi nam biti i na propast. Mi Hrvati naime nemamo ni svojih velikaša, kao Madari; mi nemamo ni pravoga svoga hrvatskoga građanstva, jer su naši građovi puni svakojakih tuđinaca, osobito Židova; mi nemamo ni toliko radništva — jer imamo premalo tvornica — da bi radništvo moglo biti temelj čitavoj našoj narodnoj politici. Jedino je seljački stalež tako mnogobrojan, a hvala Bogu, još toliko svoj, da seljaštvo može biti jaki i neoborivi temelj za hrvatku našu domosvinu...“

Dakle: blagop. S. Radić, vođa hrv. selj. pokreta, — koji je danas kod Hrvata postao narodnim pokretom — jasno je, bez plašljivog gospodskog uvijanja; dokazao, kako su neodržive, protunaravne temeljne dogme socijalizma, koji je utemeljio „neki švapski Židov po imenu Marks“. On je osudio historijski materijalizam, prazni i nenaravni internacionalizam, kao i bezvjerje — temeljne zasade i današnjeg nesocijalnog i izrabljivačkog pokreta u boljševističkoj Rusiji.

Kad je načelno osudio socijalizam, nije time porekao potrebu socijalne pravice u svijetu i kod nas. Dapače veli, da se „daju pravice radniku, što je i posvema u redu.“ Ali je nakon opće i temeljne osude socijalizma odbacio ga i kao tuđu biljku za hrvatsko tlo. „Mi nemamo ni toliko radništva... da bi radništvo moglo biti temelj čitavoj našoj narodnoj (čit: socijalnoj) politici.“ Ono mora da ide u skladu s bratom seljakom i da svoje interese poveže s njegovim, te u Hrvatskoj pomaže seljačku socijalnu politiku koje „po tuđem svijetu nema.“

Stjepan Radić je u istom tom članku — koji je tonom, mislima i sadržajem bio iznad običnih političkih članaka — pokazao svoju „seljačku dušu“ time što se izrugavao „naprednima“ — danas „savremenima“ — kojima „narod može tobože pravo napredovati samo bez vjere“. I on piše: treća je i glavna točka socijalizma... da je svaka vjera najveća zapreka ljudskome napretku, a osobito da je takova zapreka naša vjera kršćanska i katolička.“

Dakle: S. Radić je kao vidoviti vod uočio njihovu prikrivenu protuvjersku taktiku i propagiranje lajicizma (vjera je privatna stvar). On je dakle bio, kao sin katoličke Crkve, protiv istiskavanja vjere iz javnog života (isto tako kao što je opravdano istupao protiv uplitanja vjere u aktivnu politiku — a sve to u interesu same Crkve i vjere).

Misli S. Radića koje je iznio u ovom članku („Zašto seljački stalež mora biti glavni temelj hrv. narodnoj politici“ — up. „Hrvatska Smotra“, br. 5 i 6 — 1936) o socijalističkoj nauci, marksističkom pokretu kod Hrvata, ujedno je i mišljenje njegovog nasljednika Dr V. Mačeka kao i svijui iskrenih, pravih pristaša hrv. selj. pokreta; svih onih koji ne „hrvatuju i seljakuju“ jezikom već dušom.

Kad hrvatski narod sa svojim vodom slijedi ovu ideologiju, istupaju iz njegove zajednice članovi ovdašnjeg akademskog kluba, koji su se po jednom svom rječitom pristaši izrazili da je hrvatski seljački pokret „marksizam za puk!“

Takvima je mjesto u pozadini, a ne u klubu koji hoće da širi ideologiju hrvatskog seljačkog pokreta! U pozadinu neka stupe i svi ostali koji tako misle!

Z. V. M.

Rezolucije

I hrvatskog liturgijskog tečaja održanog u Hvaru od 4-6 VII.

I. Prvi liturgijski sastanak šalje vruću i usrdnu molbu kompetentnom crkvenom forumu, da bi se pobrinuo, e da bismo u što skorije vrijeme dobili jedinstveni autentični prijevod stalnih djelova sv. Mise, da se tako ukloni neugodna razlika u tako delikatnoj i za recitiranje sv. Mise potrebitoj stvari.

2. Liturgijski sastanak izražuje želju, da bi naše vrlo zaslužno Društvo Sv. Jeronima, koje je već objelodanilo pučku moraliku i dogmatiku, sada izdalo i tako

potrebitu pučku liturgiku, koja da bude napisana u duhu savremene liturgijske obnove. Isto bi tako Društvo Sv. Jeronima zadužilo hrvatski narod, kad bi u zbirci svojih molitvenika izdalo po koji liturgijski molitvenik i priručnik za puk (Misal za nedjelje i blagdane, crkvenu jutarnju i večernju molitvu — naime primu i komletorij — priručne knjžice o sakramentima i važnijim crkvenim obredima i t. d.)

3. Liturgijski sastanak moli sastavljače pučkih molitvenika, da se kod sastavljanja što više obaziru na veliko molitveno blago,

koje se nalazi u liturgijskim knjigama, te po mogućnosti uredi svoje molitvenike što više liturgijski, kako je to već s lijepim uspjehom učinjeno za dake.

Liturgijska obnova zahtjeva, da se puku dade u ruke u prvom redu liturgijski Ctekst za molitvu. Crkva je najveća i nenatkriljiva učiteljica molitve. Liturgijski sastanak zato izražava žaljenje, što se baš kod nabožnih osoba u tolikoj mjeri šire molitvene knjžice, koje su vrlo daleko od liturgije, kao na pr. jedna od Crkve nedavno zabranjena „Krunica“. Treba da svi oko sebe širimo smisao za jedino zdravu, liturgijsku pobožnost i molitvu.

4. Pozivaju se hrvatski crkveni kompozitori, da mjesto, često puta, kroz subjektivnih nabožnih pjesama, komponiraju rađe liturgijske tekstove (himne, antifone, psalme i dr.)

5. Na prijedlog prisutnih kateheta zanimaju se svi naši vjeroučitelji, da liturgiji posvete što veću pažnju u obuci vjere, a napose da neprestano priučavaju mladež na život s crkvenom godinom. U srednjim školama neka djeca izmjeničnim moljenjem i pjevanjem aktivno sudjeluju kod sv. Mise.

6. Liturgijski sastanak umoljava centralna i biskupijska vodstva svih grana Katoličke Akcije i ostalih katoličkih udruženja, a napose njihove središnje i mjesne duhovnike, da cjelokupni duhovni odgoj članstva vode u duhu liturgije i da u svakom društvu po mogućnosti osnuju liturgijsku sekciju.

7. Sa sastanka se šalje topla molba i preporuka uredništvima svih katoličkih listova i vjerskih glasnika, da u svakom broju sustavno i redovito donošaju i nešto liturgijskog gradiva, da tako i najširi slojevi naroda upoznaju duhovnu vrijednost katoličke liturgije, bez koje nema pravog vjerskog života.

II.

1. Liturgijski sastanak umoljava sveukupno svećenstvo, a napose članove naših redova, koji djeluju u narodu kao propovjednici i misijonari, da u svojim propovjedima posvete što veću pažnju katoličkoj liturgiji, i da u širokim slojevima vjernika bude smisao za liturgijski život.

2. Budući da je liturgija nenatkriljivo odgojno sredstvo, sastanak moli uprave svih naših svećeničkih i redovničkih sjemeništa, konvikata i ostalih odgojnih zavoda, da duhovnu formaciju svojih pitomaca provode u duhu liturgije, te da osobito buduće svećenike i redovnike upute u studij liturgije, i da im prema mogućnostima stave na raspolaganje bogatu savremenu literaturu o liturgiji.

3. Liturgijski sastanak umoljava središnji odbor za priredbu Euharistijskih kongresa kao i priredivačke odbore pojedinih kongresa, da ti kongresi, kako stvar već sama po sebi zahtjeva, budu u isti mah i pučki liturgijski kongresi po govorima koji se na njima drže i po priredbama te pobožnostima koje se tom prigodom obavljaju.

4. Da se po našim crkvama služba Božja što dostojnije i izglednije vrši, sastanak moli upravitelje crkava, da posebnu brigu posvete liturgijskom odgoju orguljaša ministranata i crkvenih poslužnika (remeta, zvonara i dr.) U tu će im svrhu kao uopće u liturgijskoj obnovi našega naroda posebno pomoći naš jedini liturgijski časopis „Život s Crkvom“.

5. Na posebnu želju prisutnih svjetovnjaka sastanak apelira na svećenstvo, da se u turističkim krajevima, makar i uz velike žrtve, turistikama i izletnicima u zgodno vrijeme služi sv. Misa, te da se red sv. Mise oglašuje na crkvenim vratima.

III.

1. Na prijedlog referenata o liturgijskom pjevanju: liturgijski sastanak poziva sve koji vode crkveno pjevanje, da se u svim našim crkvama u prvom redu njeguje gregorijanski koral, kako Crkva to želi i zahtjeva. U tu svrhu sastanak moli kompetentne crkvene krugove, da bi u službenim glasnica odštampani u prijevodu Motu proprio Pija X. od 22 studenoga 1903 i Apostolsku konstituciju Pija XI. od 20 prosinca 1928 te pozvali sve faktore, da strogo po njima rađe. A da i puk upozna pravi duh crkvene glazbe, bilo bi potrebno, da se ti spisi s kratkim komentarom prošire i u široke slojeve naroda, možda preko jednog broja Svetojeronimske „dinar-stampe“.

2. Liturgijski sastanak moli kompetentne crkvene krugove, da bi se po mogućnosti u sve naše crkve uvelo pjevanje po Hrvatskom Crkvenom Kantualu. Neka se dozvoli, da se njegova nabava, gdje god je to moguće, izvrši na račun crkvene blagajne. Paralelno s tim preporuča se puku nabava pjesmarice „Andeosko cvijeće“, kojega je prvi dio identičan s Kantualom.

3. Već 30 godina izlazi kod nas izvrsno uređivani crkvenoglasbeni časopis „Sv. Cecilija“, kojim bi se i veći narodi dičili.

Ovom prigodom sastanak preporuča, da ne bude bez ovoga časopisa ni jednoga, kome je povjerena briga za pjevanje u našim crkvama.

4. Liturgijski sastanak umoljava kompetentne crkvene krugove, da zabrani pjevanje svih sentimentalnih i nekrvenih pjesama, koje se šire ponajviše u rukopisima. Kao mjerilo crkvenosti neka se uzima koral. Isto tako neka se zabrani svako neliturgijsko i često solo pjevanje, duete, tercete i slično kao i svako solo sviranje na raznim instrumentima uz pratnju orgulja za vrijeme liturgijskih čina i pobožnosti.

5. Sastanak moli kompetentne crkvene krugove, da se u svim sjemeništima, što više moguće i po planu, obučava koral, ulijevajući istovremeno u srca sjemeništaraca i bogoslova istinsku ljubav i oduševljenje za liturgijsko pjevanje. Bez toga se odredbe Crkve o pjevanju neće nikada provesti.

6. Da obnova liturgijskog pjevanja ide pravim smjerom, sastanak smatra dužnim, da zamoli kompetentne krugove, da bi se obnovile i oživile diecezanske komisije za crkvenu glazbu, koje bi se brinule za izvršenje svih crkvenih odredaba u tom pogledu.

7. Liturgijski je sastanak još slobodan, da skromno upozori i zamoli sve kojih se tiče, da bi se i kod nas ustanovila barem jedna tako potrebna orguljaška škola.

IV.

1. Liturgijski sastanak izražuje želju, da bi svaka naša crkva, pa i u najzabavnijem selu, i ona sa vrlo skromnim prihodima, bila u svakom pogledu tako uređena, kako se dolikuje kući Božjoj i zajedničkom prebivalištu Boga i ljudi. Posebno želi, da se kod uređaja ističe krstionica kao mjesto kršćanskog preporođenja i veliki oltar kao središte čitave crkvene zgrade. Sam pak oltar neka bude uređen kao mjesto, na kojemu se svakog dana obnavlja Isusova žrtva na križu i zato neka sporedne stvari na oltaru ne sakrivaju žrtvenika.

2. Sa sastanka se šalje topla molba svim upraviteljima crkava, da se crkva, oltari, kipovi i slike ne rasvjetljaju pretjerano i teatralno. Liturgijski ukus zahtijeva, da se osobito točno obdržavaju crkveni propisi o uporabi električnog svijetla u crkvil i pretjeran broj voštanica pred raznim zavjetnim slikama i kipovima nije kršćanskog podrijetla, te pravilno poučeni vjernici moraju znati, da ima zgodnijih načina kojima svetica izrazuju svoju zahvalnost i štovanje.

Iz crkve, i posebno s oltara, neka se nadalje odstrani sve umjetno, izrađeno cvijeće. Živom Bogu se pristoji samo živo, zeleno, Božje cvijeće, pa makar i samo zelenilo. U pogledu svijetla i cvijeća bilo bi poželjno, kad bi se i kod nas, kao i po mnogim biskupijama po svijetu, preuzele odredbe kardinala vikara za grad Rim.

3. Mjesto neukusnih božićnih i uskršnjih čestitaka, židovskih i nežidovskih, liturgijski sastanak preporuča, da upotrebljavamo svi samo dopisnice, koje odgovaraju liturgijskom duhu i molivima naše narodne umjetnosti. Lijepo bi bilo, kad bismo ne samo o Božiću i Uskrsu, nego i prigodom krštenja, prve sv. pričesti, ređenja, mlade Mise i ženidbe slali znancima obavijesti i čestitke u liturgijsko-narodnom duhu i stilu. U tu nam svrhu moraju doći u pomoć sposobni umjetnici.

4. Liturgijski sastanak moli kompetentne crkvene krugove, da bi se u svakoj biskupiji sastavio odbor, koji bi pomoću upravitelja crkava popisao, eventualno sakupio i brižno čuvao liturgijske predmete povijesno-umjetničke vrijednosti, te koji bi nadalje nadzirao gradnju ili restauraciju crkava i njihovo unutrašnje ukrašavanje. Taj odbor ne bi imao pred očima samo propise Crkve i estetski momenat nego i duh naše narodne umjetnosti.

5. Liturgijski sastanak umoljava upravitelje crkava, da dobavljaju liturgijska odijela i liturgijsko posude, ukrašeno našim narodnim motivima, jer se duh liturgije daje vrlo lijepo spojiti s duhom naše narodne umjetnosti. Neki naši umjetnici već prave nacрте, a neki ih zavodi (na pr. čč. sestre milosrdnice u Zagrebu, čč. sestre sv. Križa u Đakovu i nekoji pojedinci) izrađuju vrlo jeftino. Neka se zato i po vanjskom izgledu crkvenog ruha osjeti, da u našim crkvama hrvatski narod najljepšim produktima svoje narodne duše slavi Boga!

STARICA OD 112 GODINA. U Podgorici umrla je nedavno starica Stefa Lukačević u 112. godini života. Sve do smrti bila je pri potpunijoj svijesti.

U SPLITU SE GRADI! Osim crkve Gospe od Zdravlja grade se još ili pregrađuju 22 kuće, u što će se potrošiti preko 7 milijuna dinara.

Kalendar Kolovoz

N.	9	10 nedj. po Duh. - Ivan Vlane (trećak)
P.	10	Lovre, d. i m.
U.	11	Tiburcij i Suzana, m.
S.	12	Klara, dj.
Č.	13	Hipolit i Kasijan, m.
P.	14	Euzebij, pr.
S.	15	Velika Gospa

Sv. Klara

Rodila se u gradu Asizu oko g. 1194 Potekla je od bogate i plemićke obitelji. Već zarana pokazivala je izvanrednu naklonost pobožnosti i svetosti.

Baš u to vrijeme sv. Frano, sa svojom svetošću i propovijedima, oduševljavao je građane Asiza za svetost i krepost. Među stotinama slušatelja, koji su na svečevu riječ ostavili svijet i posve se predali Bogu, bila je i čista djevojka Klara.

Ravno na Cvjetnicu 1212 pridruži se Klara sv. Frani, odreže kose, svuče bogate i raskošne haljine, pa se zaogrne teškim pokorničkim odijelom i opasa se užetom.

Kad je rodbina saznala za ovaj Klarin korak, uprla je sve sile da bi ju od toga odvratila. Pa su molili, laskali, prijetili, psovali i obećavali. Ali sve je bilo uzalud. Klara, držeći se čvrsto oltarskog stupa i pokazujući na ostrizenu kosu, dovikivala je rodbini: „Ništa, a ma baš ništa, neće me rastaviti od ljubavi i službe Kristove.“

Naši dopisi

SLAVONSKA POŽEGA

MLADOMISNICKI DAN. Krasan je osvanuo dan svete Ane. Kao da se i žarko sunce na vedrim nebesima radovalo sreći, koja je ušla u dušu jednog mladića i jedne srećne majke, kad je pred oltarom Božjim, u krasnoj našoj župnoj crkvi, prinesao Bogu Višnjemu svoju prvu nekrvnu žrtvu mladi svećenik — naš Požežanin Vlado Pavle, mladomisnik šibenske biskupije. Dvadeset-dvije godine su porjurile što je posljednji puta Požeža vidjela mladomisničko slavlje, zimi 1914. Tada je primicirao sadanji naš požeški župnik vlč. g. Franjo Pipinić.

Vlado Pavle je naš Požežanin, iako rođen u Viličselu, gdje mu je službovao tada pok. otac. Ali došao je amo jedva mjesec dana star.

Velika procesija je pošla iz župne crkve po mladomisnika u njegov dom u Arslanovcima. Cijeli je onaj kraj bio okičen cvijećem, zelenilom i zastavama. Na kućnom ulazu pozdravila je mladomisnika učenica građanske škole Marija Matić, a na ulazu u crkvu, kamo je mladomisnika dovela procesija uz zvukove vatrogasne glazbe, primio je drugi pozdrav od Dragice Cmelar. Od svake je od njih primio krasnu kitu cvijeća. Pet bijelih djevevuša nosilo je razne simbole: ružmarinsku krunu, kalež s plitcom, štolu, grožđe, žito i brevir svećenički.

A onda je počela velika sveta misa, prva mladomisnikova. S kora zabrujale or-

gulje — svirao je naš o. Jozo Tinodi, — zaorili zvukovi pjesme a mladomisnik je pobožno pristupio oltaru. Manudaktorom mu je bio preč. g. Stjepan Vincijanović U prezbiteriju sabralo se mnogo rodbine. Na prvom mjestu majka i njena djeca. Na koru je pjevao „Vijenač“ Muhiljovu staroslavensku misu pod ravnanjem g. dra Antuna Culeka.

Sadržajnu i dirljivu propovjed izrekao je velički župnik vlč. Ivan Hitrec. Pod svetom misom pričestio je mladomisnik majku i bližu rodbinu.

Brojna rodbina i prijatelji sabrali su se na mladomisničkom objedu u velikoj dvorani vatrogasnog doma. Tu se pokazala u svom sjaju jedna nevezana obiteljska sreća i radost.

A sada mladomisniče, neka su Ti svi dani u Tvojem budućem svećeničkom životu tako radosni i lijepi kao što je bio dan Tvoga mladomisničkoga slavlja: za spas duša, za slavu Krista i sreću hrvatskoga naroda.

SILBA

KRIZARSKO PREDAVANJE. Prigodom redovite revizije naše potrošne zadruge, revizor gosp. Donadini održao je 20 pr. mj. predavanje Malim Križarima i Križaricama u dvoru časnih sestara. Osim Malih Križara i Križarica predavanju je prisustvovao lijepi broj starijih osoba. Prije predavanja mjesni župnik predstavio je pri-

sutnima gosp. Donadinija kao poznatog borca i širitelja Katoličke Akcije, a napose križarstva. Iza toga je slijedilo predavanje. Svi prisutni pomjivo su slušali lijepo razglabanje o Katoličkoj Akciji, a osobito o križarskom društvu, koje naši biskupi toliko preporučuju. Prvi dio predavanja namijenio je govornik starijim osobama, a drugi dio Malim Križarima, tumačeći im svrhu društva. Osokolio ih je, da se ne plaše protivnika vjere i neka svakome kažu: kršćanin mi je ime, a katolik prezime. — Zahvaljujemo gosp. Donadini-u, koji je svima, pobudnim riječima, prikazao ljepotu i korist križarskih društava i tim posijao sjeme za osnutak Križarskog Sestrinstva u Silbi.

Život Šibenika

NOVA UPRAVA U SJEMENISTU. Ovih dana preuzv. biskup imenovao je novu upravu sjemeništa. Rektor je preč. Dr. Ante Zorić, ekonom vlč. Don Fr. Grandov, a stariji prefekti vlč. Petar Čiklič. Dosadašnji rektor sjemeništa, preč. don Ugo Basioli, prema vlastitoj želji, polazi na župu u Božavu.

NA BLAGDAN GOSPE OD SNIJEGA — bio je preuzv. biskup u Kukuljici i tu prisustvovao proslavi zaštitnice mjesta.

PRESV. PIAN, PREPOZIT STOLNOG KAPTOLA, pošao je u utorak na ljetni odmor u Rogašku Slatinu.

ZADUSNICE ZA BLAGOP. STJEPANA RADICA. Na godišnjicu pokojnikove smrti, u subotu, dali su šibenski Hrvati odslužiti svečane zadušnice u crkvi sv. Frane. Poslije zadušnica bio je u dvorištu samostana sv. Frane komemorativni zbor. I zadušnicama, i zboru prisustvovalo je mnogo svijeta.

BLAGDAN SV. DOMINIKA — bio je svečano proslavljen u samostanskoj crkvi sv. Dominika. Prije blagdana bila je devetnica, a na blagdan lekcije s više sv. Misa. Zadnju veliku sv. misu pjevali su oo. Konventualci. Popodne bio je blagoslov sa Presvetim.

SV. FILOMENA — slavi se u nedjelju u crkvi sv. Nikole. Ujutro u 7 s. biće lekcije, a zatim pjevana sv. Misa.

SV. LOVRE U DONJEM POLJU. U svečevoj crkvi u Donjem Polju biće jutro pjevana sv. Misa i odriješnje mrtvima.

POST I NEMRS. Uoči Velike Gospe, na 14 ov. mj., strogi je post i nemrs. VELIKA GOSPA. U našim crkvama biće obični nedjeljni red službe Božje. Na osobiti način proslaviće se Gospin blagdan u Vrpolju.

U FOND „KATOLIKA“ doprinijeli su: Don Krsto Stošić Din 20. — Da počasti uspomenu pk. Vlada Kulčića, uzor katolika i čelik Hrvata: O. Anđelko Buračević (Zaglav) Din 20. — Da počasti uspomenu pk. Vikice Dugački: Don Ante Radić Din 10. — Uprava harno zahvaljuje.

Križarske vijesti

NOVA DRUSTVA. — Osnovano je novo seljačko križarsko bratstvo (okružje Sarajevo).

ODRŽANE SVEČANOSTI. — U nedjelju dne 2. VIII. održane su slijedeće svečanosti: Zavidovići (brat Ramljak), Bistra (dr. Cicak), Sičice (I. Tubaković), Molve (brat I. Sestak).

SVRSETAK AKADEMSKOG TEČAJA. Dne 30. srpnja završio je akademski tečaj i logorovanje, koje se održavalo u Filipjakovu, kraj Biograda na Moru. Tečaju je prisustvovalo preko 30 akademičara, sa uglednim predavačima. Duhovnu stranu tečaja vodio je preč. g. Ilija Anaković. Kroz to vrijeme su akademičari Križari posjetili nekoliko Bratstava, a nekoliko i osnovali. ĐAK-KRIZAR, koji radi siromaštva ne može nastaviti nauke, traži bilo kakvo namještenje. Pouzdan je i radišan. — Ponude slati na upravu lista.

KOJI ZELI SELITI na gospodarstvo u zdrave krajeve, neka se prijavi Gospodarskoj Slozi, pak će ona posredovati kod kupovanja zemlje i u pribavljanju jeftinih i dugoročnih zajmova.

OPĆINSKI IZBORI I BIVSA HSS. Pisarna dra Mačeka javlja, da je svako pitanje i traženje informacija o općinskim izborima suvišno, jer će sve organizacije, čim budu općinski izbori raspisani, dobiti točne pismene upute.

OKO NOVE PŠENICE. Privilegovano izvezno akcionarsko društvo (PRIZAD) počelo je da kupuje pšenicu na novosadskoj, beogradskoj i somborskoj burzi. Dosad je kupljeno 3687 vagona, a plaća od 115 do 125 dinara.

Požaliti će - tko zakasni! Kamo sa gotovinom?

NAJSIGURNIJE ali i NAJKORISNIJE ULAŽETE GOTOVINU ako još za vremena kupite gradilišta (parcele) u Dubravi — „Dubrovnik kraj Zagreba!“

JER: zemlja u Dubrovniku nemože propasti — nema ni brijega, koji se odranja, ni Save, koja plavi i uništava! Nema bujica, koje ruše!

JER: gradilišta na mojoj parcelaciji MORAJU porasti u cijeni, jer su sada jeftina, a na položaju bez konkurencije!

JER: besteretan prenos dobivate za nekoliko dana

JER: PARCELACIJA DUBRAVE je ogromnih pravilnih prostora bez divljih kuća.

JER: Vam sve ovo u kancelariji može dokumentarno dokazati:

Parcelacija Dubrave, Rade Hribar
Zagreb, Ilica 11. I kat